

VÕIDUPÜHA MÄLESTUSHETKED Rõuge vallas neljapäeval, 23. juunil:

15.30	Saika	metsavendade mälestusmärk
15.45	Haanja	Vabadussõja mälestussammas
16.00	Misso	Vabadussõja mälestusmärk
16.30	Krabi	Vabadussõja mälestusmärk
17.10	Varstu	Theodor ja Anna Petai mälestusmärk
17.30	Mõniste	metsavendade mälestusmärk (Eesti Kodu)
17.45	Mõniste	kommunismiohvrite mälestusmärk ja Vabadussõja mälestustahvel
18.00	Antsla	võidutule saamine (vallavanem)
18.30	Nursi	metsavendade mälestusmärk
18.45	Sänna	Vabadussõja mälestussammas
19.15	Rõuge	mälestuste park

VÕIDUTULD jagatakse kell 18.45 Sännas ja kell 19.15 Rõuges

Rõuge vallavolikogu 24. mai istungi kokkuvõte

Volikogu:

1. Kehtestas Rõuge alevikus Järvekalda ja Kolmnurga maaüksuste detailplaneeringu.
 2. Pikendas MTÜ-ga Sänna Kultuurimõis 05.03.2013 sõlmitud vara tasuta kasutamise lepingut Sänna mõisa peahoone osas kuni 01.10.2032. Sänna mõisa meiereihoone (endine kauplusehoone) osas jääb leping kehtima kuni 01.10.2027.
 3. Kinnitas Rõuge valla 2022. aasta teehoiukava.
 4. Nimetas Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekule ja volikogusse vallavanem Britt Vahteri asendajaks abivallavanema Tõnu Niilo.
- Rõuge vallavolikogu järgmine istung toimub 21. juunil kell 14. Istungist tehakse videoülekanne, mille lingi leiab enne toimumist valla kodulehelt.

Raamatupidajad Mõniste ja Varstu teenuskeskustes

Valla raamatupidajad on arvete maksmiseks ja sularahatehinguteks teenuskeskustes reedel, 8. juulil:

kell 8–10 Varstu teenuskeskuses
kell 11–14 Mõniste teenuskeskuses

Lisainfo finantsosakonna telefonil 785 9352.

Avalike ürituste korraldajad – teadmiseks teile!

Suvi on Rõuge vallas äärmiselt sündmusterohke ning toob piirkonda palju inimesi. Avaliku ürituse korraldamisel on vaja korraldajal mõelda väga mitmetele aspektidele ja seetõttu soovitatakse ürituse planeerimisega alustada vähemalt neli nädalat enne selle toimumist.

Vastavalt Vallavolikogu määrusele „Avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded“ on ürituse korraldajal kohustus esitada **vähemalt 15 tööpäeva enne ürituse toimumist allkirjastatud avaliku ürituse korraldamise loa taotlus koos kõigi nõutud lisadokumentidega**. Juhin tähelepanu, et nii Transpordiametil kui ka Keskkonnametile on dokumentide menetlemiseks aega 10 päeva.

Paraku näeme oma töös, et avalike ürituste lubade taotlused ja nende lisadokumendid laekuvad vallavalitsusele viimasel minutil ja suvalises järjekorras. Vallavalitsuse istungid, kus muuhulgas kinnitatakse ka ürituse kooskõlastusi, käivad reeglina koos üle nädala kolmapäeviti (sel suvel 29.06, 13.07, 27.07, 03.08, 17.08 ja 31.08). Kui kõiki vajalikke üritusega seotud dokumente ei ole saadetud hiljemalt vallavalitsuse istungi nädala esmaspäevaks, ei pruugi avaliku ürituse luba õigeaegselt saada.

Edu ja säravaid suveelamusi kõigile tublidele ja tegusatele ürituste korraldajatele!

Jaana Kõvatu
Haridus- ja kultuurinõunik

Valla arengukavasse saab ettepanekuid saata veel juunikuu lõpuni

Käimas on tempokas Rõuge valla arengukava uuendamine. Täname kõiki aktiivseid valla tuleviku osas kaasamõtlejaid, kes osalesid 26.05 või 06.06 valdkondlikel kaasamiskoosolekutel või vastasid maikuissele rahvaküsitlusele.

Kuna kaasamiskoosolekute aeg võis olla kõigi oluliste mõtete ja tähelepanekute kaardistamiseks napp, siis anname kõigile **võimaluse esitada täiendavaid ettepanekuid seoses arengukavaga hiljemalt 30.06.2022** e-posti teel aadressile rutt.riitsaar@rauge.ee.

Ettepaneku võib esitada vabas vormis, võimalikult konkreetsetelt ja selgelt. Kui soovite, võite teha ka väikese videoklipi (mitte enam kui kolme minuti pikkuse). Laekunud ettepanekud vaatab üle arengukava uuendamise juhtgrupp, kes analüüsib ja otsustab ettepaneku arvestamise või mittearvestamise dokumendis või võimalusel kohese lahendamise.

Arengukava uuendamise materjale lisame jooksvalt valla kodulehele aadressile rauge.ee/arengukavad Arengukava uuendamise eelnõu tuleb avalikustamisele septembris.

Rutt Riitsaar
Arendusnõunik

Foto: Rutt Riitsaar

KOHTUMINE LUUTSNIKU KANDI RAHVAGA

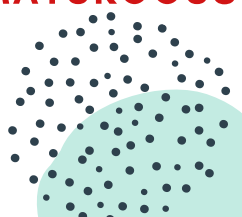
Külla tulevad vallavanem ja valla erinevate valdkondade spetsialistid

Vestleme valla elust ja Luutsniku kandi inimeste röömudest-muredest.

**ESMASPÄEVAL
27. JUUNIL**

KELL 13.00

**LUUTSNIKU
RAAMATUKOGUS**

OLETE VÄGA OODATUD!

OLED OODATUD TUGIGRUPPI

21. juunil **Rõuge** rahvamaja kohvikus (Metsa 1, Rõuge)
12. juulil **Võrus** töö- ja tegevuskeskuses Mosaiik (Jüri 27)
19. juulil **Lasva** rahvamajas (Palo tee 46, Lasva küla)
16. augustil **Antsla** vallavalitsuses (Kreutzwaldi 1, Antsla)

Osalemisest anna teada: ere.tuunas@ehtk.ee või 5308 8580
Tugigrupist võivad osa võtta kõik inimesed, keda see teema puudutab! Kohtumine kestab ca 1,5 tundi ja on TASUTA.

Ehita oma kodu Rõuge alevikku!

Rõuge vallavalitsus kuulutab välja perede elamumaa konkursi – kahe Rõuge alevikus asuva elamumaa krundi hoonestusõiguse müügi.

Konkursi abil antakse peredele võimalus soetada sümboolse hinnaga elamumaa krunt oma kodu rajamiseks. Rõuge vald eelistab konkursi läbiviimisel peresid, kus on kasvamas üks kuni mitu last. Konkursi eesmärk ja oodatav tulemus on Rõuge valla elamufondi ja rahvastiku väärtustamine läbi uute elamute rajamise ja peredele hea elukeskkonna loomise.

Elamukrundile hoonestusõiguse saamiseks tuleb huvilistel Rõuge vallavalitsusele esitada vastav taotlus konkursi perioodil (15. augustist 15. septembrini 2022). Konkursi võitjad peavad alustama elamu ehitustöödega hiljemalt kahe aasta jooksul ja ehitama elamu valmis ning saama kasutusloa hiljemalt viie aasta jooksul alates hoonestusõiguse kandmisest kinnistusraamatusse. Hoonestusõiguse saaja peab tasuma hoonestusõiguse aastatasu kuni elamule kasutusloa saamiseni ning seejärel on hoonestusõiguse saajal võimalik krunt osta hinnaga 0,5 €/m².

Konkursile pannakse kahe Rõuge alevikus asuva elamumaa krundi – Rahu tn 1 ja Rahu tn 3 – hoonestusõiguse müük, konkurss on avatud 15. augustist 15. septembrini 2022. Taotlemiseks vajalikud dokumendid saada aadressile vald@rauge.ee või postiaadressile Ööbikuoru 4, Rõuge alevik 66201, Võru maakond.

Kinnistute kirjeldused:

Rahu tn 1 elamumaa krunt

Rõuge vallavalitsus müüb Rõuge alevikus Rahu tn 1 kinnistu hoonestusõiguse hinnaga 0,5 €/m². Hoonestusõiguse aastatasu suurus on 40 eurot alates hoonestusõiguse saamisest kuni hoonestatud kinnistu omandamiseni.

Asukoht	Rõuge alevik
Katastriüksuse nimi	Rahu tn 1
Kinnistu nr	2704041
Katastritunnus	69701:005:0291
Pindala	2362 m ²
Sihtotstarve	elamumaa 100%

Rahu tn 3 elamumaa krunt

Rõuge vallavalitsus müüb Rõuge alevikus Rahu tn 3 kinnistu hoonestusõiguse hinnaga 0,5 €/m². Hoonestusõiguse aastatasu suurus on 90 eurot alates hoonestusõiguse saamisest kuni hoonestatud kinnistu omandamiseni.

Asukoht	Rõuge alevik
Katastriüksuse nimi	Rahu tn 3
Kinnistu nr	3025541
Katastritunnus	69701:005:0315
Pindala	3498 m ²
Sihtotstarve	elamumaa 100%

Mõlemale maa-alale on kehtestatud detailplaneering, milles on toodud tingimused projekteerimiseks. Detailplaneeringuga saab tutvuda Rõuge valla kodulehel. Krundile on olemas juurdepääsutee, hoonestaja kohustuseks jääb elektrivõrgu ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumine. Liitumispunktid on olemas kinnistu piiril.

Täpsemat infot hoonestusõiguse ja taotluse esitamise tingimuste kohta saab Rõuge valla kodulehelt: www.rauge.ee/ perede-elamumaa, planeering@rauge.ee ja 525 3907.

Rõuge alevikus Järvekalda ja Kolmnurga maaüksuste detailplaneeringu kehtestamine

Rõuge Vallavolikogu kehtestas 24.05.2022 otsusega nr 1-3/41 Rõuge alevikus Järvekalda ja Kolmnurga maaüksuste detailplaneeringu.

Planeeritav ala asub Rõuge vallas Rõuge alevikus Järvakalda (69701:004:0129) ja Kolmnurga (69701:004:0128) maaüksustel. Planeeringualasse on kaasatud ka Kaarsilla (69701:004:0130) ja osaliselt 25195 Käärso-Rõuge-Luutsniku tee (69701:005:2810) katastriüksused. Planeeritava ala suurus on ca 1,7 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Järvekalda maaüksuse kruntideks jagamine ning kruntidele ja Kolmnurga maaüksusele üksikelanute ja abihoonete ehitusõiguse ja maakasutuse sihtotstarvete määramine.

Detailplaneeringu elluviimisega kaasnevad eeldatavalt majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised mõjud. Detailplaneeringu realiseerimisel avaldub positiivne majanduslik mõju uute elanike lisandumise näol, suureneb

kohalike teenuseid ja tooteid kasutatavate isikute arv. Rajatavad hooned tõstavad piirkonna kinnisvara keskmist väärtust ning muudavad tänavaf fronti ilmekamaks. Kultuurilisest aspektist lähtuvalt avaldavad ehitusõigusega määratud arhitektuurilised tingimused hoonete rajamisel positiivset mõju Rõuge aleviku ajalooliselt väljakujunenud miljööle. Peamine positiivne sotsiaalne mõju väljendub uute kogukonnaelanike näol. Kuritegevuse ennetamiseks soovitatud välisvalgustuse rajamisel kaasneb positiivne mõju lähikümbruse elanikele turvalisuse suurendamise näol. Negatiivne mõju sotsiaalsele keskkonnale võib avalduda eelkõige ehitusperioodil lähikümbruse elanikele ja kergliiklustee kasutajatele, põhiliselt suurenenud müra- ja vibratsioonitaseme ning liiklussageduse näol. Pikaajaline negatiivne mõju sotsiaalsele keskkonnale puudub. Detailplaneeringu realiseerimisega kaasnevad mõjud ei ole ulatuslikud, kuna lähipiirkonnas on juba

kujunenud hoonestatud ja imitegevuse poolt mõjutatud keskkond. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on eeldatavalt väikesed ja nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga. Planeeritud hoonete rajamine ei põhjusta eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevust, millega kaasneks pikaajaline keskkonnaseisundi kahjustumine, sealhulgas vee, pinnase, õhusaastatuse, olulise jäämetekke või mürataseme suurenemine. Planeeritava tegevusega kaasneb väga vähene liikluskoormuse, mürataseme

ja õhusaaste suurenemine, kuid oodata ei ole üle normatiivsete tasemete esinemist. Tuginedes eeltoodule võib eeldada, et pikaajaline negatiivne mõju looduskeskkonnale puudub.

Kehtestatud detailplaneeringuga ning muude asjasse puutuvate dokumentidega saab tutvuda Rõuge valla kodulehel aadressil rauge.ee/jarvekalda-ja-kolmnurga. Lisainfot saab planeeringu ja ehitusspetsialistilt (Krislyn Prants, planeering@rauge.ee, 525 3907).

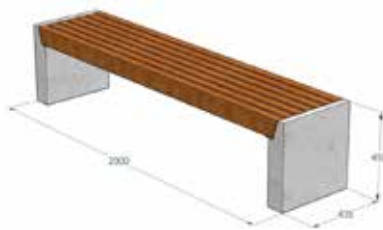
Üleskutse valla ettevõtjatele – paneme kaupluste juurde pingid!

Rõuge valla elanik Ülo Raudsepp on välja käinud toreda algatuse ning paigaldab Haanjassee Coopi kaupluse ette pingi, millel poodlejad saavad väsinud jalgu puhata, omavahel suhelda ja näiteks bussi oodates aega parajaks teha.

Vastavalt kokkulepetele kauplustega **kutsume valla ettevõtjaid toetama samasuguste pinkide paigaldamist ka Mõniste, Misso ja Ruusmäe kaupluste ette.**

Tegu on Kiili Betooni OÜ kahe meetri pikkuse pingiga, mille hind on 240 eurot (ilma km). Pinkide tellimise ja tarne korraldab Ülo Raudsepp.

Kui soovite toetada oma kodukaupluse ette pingi paigaldamist Missos, Mõnistes või Ruusmäel, siis andke sellest teada kuni 30. juunini valla arendusnõunik Rutt Riitsaarele (rutt.riit-saar@rauge.ee, 516 9476).

Loe nädalate ülevaateid vallavanema blogist!

Teadmiseks kõigile huvilistele, kes soovivad olla kursis vallavanema tegemistega: meie vallavanem Britt Vahter kirjutab igal nädalal oma tegemistest kokkuvõtva blogipostituse aadressil www.elavik.blogspot.com.

Värsked postitused ilmuvad tavaliselt pühapäeviti.

Head lugemist!

Britt Vahter.
Foto: Grethe Rõõm

Mõniste Kooli
61. lennu lõpupidu

LAUPÄEVAL,
18. JUUNIL
KELL 13.00

MÕNISTE RAHVAMAJAS

OLETE OODATUD!
Lõpetajad

VÕRUMAA PIKAMAA-JOOKSUDE SARI 2022
VÕRUMAA SPORDILIIT

PÜHAPÄEVAL
17. juulil
8. RÕUGE MAASTIKUJOOKS

WWW.VORUMAASPORTILIIT.EE

Raamatukogude aastal tõstame igal kuul esile ühe meie valla kaheteistkümnest raamatukogust. Raamatukogudele kohaselt teeme seda tähestikulises järjekorras, seega on juunikuu Mõniste raamatukogu päralt.

Mõniste raamatukogu – mõnus olemise koht nii näitusteks kui kohtumisteks

Mõniste raamatukogu on alguse saanud Vastse-Roosast. Raamatukogu asutajaks oli Vastse-Roosaalgkooli juhataja, aktiivne ühiskonnategelane Theodor Petai. 1964. aastal koliti raamatukogu Mõniste sovhoosi keskuses asuvasse kortermajja. Praeguses asukohas teenusekeskuse esimesel korrusel on avarad, valgusküllased ja soojad ruumid ja siin on raamatukogu teenindanud lugejaid alates aastast 2012 – seega saab juba 10 aastat. Siin on toimunud toredad jututunnid koos meisterdamise ja mängudega lasteaiast, raamatututvustused ning mälumängutunnid koos Maanaiste Seltsi liikmetele, kohtumisõhtud Vahur Kersnaga, Milvi Martina Piiriga.

Siin on koht, kus saab aega parajaks teha kas bussi oodates, sõbraga kohtumist oodates ja samal ajal lugeda-sirvida ajalehti, ajakirju ja laenata lugemiseks meeldiv raamat. Saab vaadata meie kohaliku hobifotograafi Külliki Sarapuu näitusi ümbruskonna loodusest. Siia saab jätta paki või teate kellelegi edasi andmiseks.

Lugemissoovitus:

Kerli Kirch Schneider „Minu Florida“
Erich FASTER „Mälestused“
Märt Treier „Eluolulised lood“
Jenni Kolgan „Ranna tänava väike pagariäri“
Urve Tinnuri „Leonora“
Kristel Vilbaste „Meie maarohud“
Ilmar Tomusk „Matemaatiline sõber“

Mõniste raamatukogu asub Mõniste teenuskeskuse esimesel korrusel.

Raamatukogu on avatud
T, N, R kell 8.30–17.00
Lõuna kell 12.30–13.00
L kell 9.00–15.00
Kolmapäev on sisetööde päev.

Mõniste raamatukoguga saab ühendust
telefonil 5192 2044
või meilitsi aadressil monisterk@rauge.ee.

Puhkused Rõuge valla raamatukogudes

Haanja raamatukogu 27. juunist 10. juulini ja 1.–14. augustini
Krabi raamatukogu 27. juunist 10. juulini ja 1.–14. augustini
Kuutsi raamatukogu 11. juulist 7. augustini
Luutsniku raamatukogu 22.–28. augustini
Misso raamatukogu 4.–17. juulini, 1.–5. augustini, 22.–26. augustini ja 19.–22. septembrini
Mõniste raamatukogu 6. augustist 3. septembrini
Nursi raamatukogu 18.–31. juulini ja 8.–21. augustini
Ruusmäe raamatukogu 16.–22. juunini, 21.–27. juulini ja 11.–17. augustini
Rõuge raamatukogu ja postipunkt 11.–26. juunini ja 18.–31. juulini. Postipakid suunatakse sel perioodil Võrru.
Varstu raamatukogu ja postipunkt 25. juulist 22. augustini. Postipakid suunatakse sel perioodil Võrru.
Viitina raamatukogu 18.–31. juulini ja 22. augustist 4. septembrini

Kolm küsimust Mõniste raamatukogu- hoidjale

Miks sa töötad raamatukogus?
Eks ikka lugejate ja raamatute pärast – head kaaslased mõlemad.

Mis on olnud kõige vahvam põhjendus selle kohta, kui keegi on mõne raamatu liiga kauaks enda kätte unustanud?

„Mu vennal on veel õpetajale vastamata!“ (vend oli noorem ja jõudnud koolis samasse klassi, kus raamatu laenaja aasta eest oli)

Mis teeb sulle sinu töös kõige rohkem rõõmu ja mis valmistab muret?

Rõõmu teeb, kui olen saanud aidata lugejal just temale meelepärast raamatut leida, olgu see ilukirjandus või teabekirjandus. Rõõm on mõlemapoolne, kui leiame raamatu, mille pealkiri pole täpselt meeski. Kord küsiti raamatut „Senti suvi“ – hiljem selgus, et tegelik pealkiri on „Lihtne lugu ehk Senta suvepuhkus“. Hea meel on, kui leiame koos lahenduse ka mõnele elulisele probleemile. Juunikuu sünnipäevalaps Leelo Tungal on öelnud: „Raamatud on nagu inimesed – ilmasi ei saa kõigiga kohtuda, aga varem või hiljem juhtub ette see oma ja õige ...“

Liilia Veber
Mõniste raamatukogu juht

Väljapanekud Mõniste raamatukogus:

30. juunini „Leelo Tungal 75“ – valik autori loomingust.

31. juulini „Targad taimed meie ümber“ – valik raamatuid ravimtaimedest.

31. detsembrini „Aasta 2022 tegijad looduses“ – fakte ja jutte valitute kohta.

Rõuge valla raamatukogude lahtiolekuajad

Haanja raamatukogu

E, T, N kell 8.30–17.00, lõuna kell 12.00–12.30

Krabi raamatukogu

R kell 8.30–17.00, lõuna kell 12.00–12.30

Kuutsi raamatukogu

E, T, N, R kell 7.30–16.00, lõuna kell 12.30–13.00

Luutsniku raamatukogu

E. K kell 9.30–17.00, R kell 10.00–16.00, lõuna kell 12.30–13.00

Misso raamatukogu

E, T, N, R kell 8.30–17.00, lõuna kell 12.00–12.30

Mõniste raamatukogu

T, N, R kell 8.30–17.00, L kell 9.00–15.00, lõuna kell 12.30.00

Nursi raamatukogu

E, T, N, R kell 8.30–17.00, lõuna kell 12.30–13.00

Ruusmäe raamatukogu

T, N, R kell 8.30–17.00, L kell 9.00–15.00, lõuna kell 12.30–13.00

Rõuge raamatukogu

T, N, R kell 8.30–17.00m L kell 9.00–15.00, lõuna kell 12.30–13.00

Varstu raamatukogu

E, T, N, R kell 8.30–17.00, lõuna kell 12.00–12.30

Viitina raamatukogu

E, T, N, R kell 8.30–17.00, lõuna kell 12.30–13.00

Info raamatukogude ning seal toimuvate ürituste ja näituste kohta valla kodulehel:
www.rauge.ee/raamatukogud

Külaülikool tuleb jälle!

Põnev on saada tuttavaks ja õppida tundma oma kodukanti ning inimesi, kes siin elavad. Külaülikool on kohtumiste sari, mis liigub mööda Rõuge valda talust tallu ja hoovilt hoovile ning kus võõrustav pererahvas räägib teemadel, mis neile õpingute, töö ja elu käigus tuttavaks on saanud. Ikka selleks, et üheskoos nautida mõnusaid suveõhtuid, leida uusi tuttavaid ja koguda teadmisi.

Kõik külaülikooli loengud toimuvad TEISIPÄEVITI kell 19–21.

Kuupäev	Lektor	Loengu teema	Aadress
21. juuni	Andres Nahkur	Võrumaa talude lugu Paaborissa küla näitel	Piirisilla talu, Paaborissa küla
28. juuni	Margit Päck	Väänkael või rästik? Kuidas oma aias elurikkust ära tunda?	Ede-Harju talu, harjuküla küla
05. juuli	Mati Kuklane	Rõuge ajaloo põnevaid fakte	Soekõrdsi küla, Männi talu
12. juuli	Kadri Kangro	Tuleviku lahenduste seemned on tänastes probleemides	Väiku-Ruuga küla, Tamme talu
19. juuli	Heino Pall	OSHO aktiivmeditatsioon. Mis tuu viil om?	Pärioru talu, Savioru küla
26. juuli	Egle Vodi	Kuuhnuumise vägi. Suhe iseenda ja looduse rütmidega	Purka küla, Saaremäe
2. august	Kadri Leetmaa	Rändest maailmas ja kuidas see meid mõjutab	Nursi mnt 16, Rõuge alevik
9. august	Innar Uus	Jaht kui elustiil. Suurulukid ja nende peibutamine	Kõrvipalu loometalu, Varstu alevik

Kui elad loengupaiga lähedal, siis tule jala või rattaga – hoiame loodust!

Lisainfo: Britt Vahter (522 7587).

Tule külla! Kohtumiseni loengutes, töötubades ja elamustes!

Foto: Britt Vahter

Neljapäeval, 21. juulil kell 12.00 Haanja raamatukogus

KOHTUMINE HILLAR KALDAGA

*Tutvume tema kirjutatud raamatutega
ning mõtiskleme elatud elu üle*

*Vahepalasid
mängib
Malle Vissel*

Olete oodatud!

Rogosi kodukohvikute päev toimub teisipäeval, 21. juunil

Teisipäeval, 21. juunil tasub kindlasti tulla Rogosi (Ruusmäe) kanti, sest kaheksa kodukohvikut ootavad teid lahkesti külla. Lisaks kohvikutes pakutavatele hõrgutavatele maitsetele ja lummatavatele loodusvaadetele saate nautida:

Jahimehe kohvik (Ruusmäe jahimaja, Ruusmäe küla) – ulukiroad, jahiteemaline näitus, trofeed, nahad, püügivahendid, jahijutud, käsitöömeistrite poolt pakutavad joogid...

Robimäe talukohvik (Robimäe talu, Märdimiku küla) – maitsev söök, sõit süstaga, ujumine, õue- ja lauamängud...

Kohvik „Looduse lummuses“ (Hanija küla, Järve veisekasvatustalu) – soolased road ja magusad palad, koduõlu, imelised unenäopüüdjad...

Rogosi mõisakohvik (Rogosi mõis, Ruusmäe küla) – mõisamiljööle omane jõudehetk heade ukrainapärase toitudega, jalutuskäigud mõisas ja mõisa pargis...

Noortekohvik (Ruusmäe noortekoda, Ruusmäe küla) – suus sulavad suupisted, jäätisekokteil, mõnus muusika, ponisõit...

Kollingu kohvik (Ala-Hinnu talu, Hulaku küla) – maitseelamused niilihasõõjatele

kui taimetoitlastele, rabarberijook, turakas või Mõlkky mäng...

Rallimeeste kohvik (Lepa talu, Ruusmäe küla) – korralik kõhutäis või magus amps, ralliautode ja võidukarikate näitus, perenaise käsitöö, suured ja väikesed vissid...

Kopli kohvik (Jaanimäe talu, Söödi küla) – retrohõnguline kimmäs kõhutäis garanteeritud, tegevused lastele, kaemiseks karvased ja sulelised...

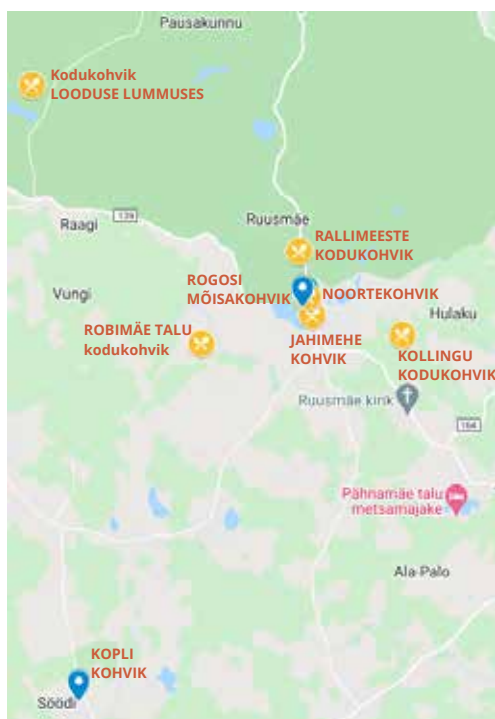
Õhtul annab Rogosi mõisas suve alguse kontserdi UKU SUVISTE.

Osta kontserdipilet fienta.com keskkonnast.

NB! Kell 14.00 väljub Rogosi mõisast eribuss kodukohvikute külastusringile (marsruut: Rogosi, kohvik „Looduse lummuses“, Robimäe talukohvik, Kollingu kohvik, Kopli kohvik), bussisõidu tasu on 1 euro.

Rogosi kodukohvikute päeva korraldab MTÜ Ruusmäe Noorteklubi, toetab Rõuge vald.

Info telefonil 516 5728 (Sirje Pärnapuu)

Kitarrikoolis lõpetas juubeliaasta lend

Pühapäeval, 5. juunil toimus Rõuge Maarja kirikus tänavu kümneaastaseks saanud Jaanipeebu Kitarrikooli 9. lennu kontsert-aktus. Üheteistkümnest kursuse alustajast oli esinemas üheksa lõpetajat. Õppuritele, kes enamuses alustasid kitarriõpet nullist, oli kevadine kontsert parajaks pähhkliks, mis pani treenimata esinejanärvi kenasti proovile. Peale õpitud lugude edukat esitamist said värsked kitarristid ka tunnistuse. Käesoleva aasta sügisel ootab samast grupist soovijaid jätkukursus, kes ootab ees süvitsi minek kitarri akordsaate saladustesse. Seega kitarrikool sel sügisel uusi soovijaid vastu ei võta.

Kontserdi külalisesinejaks oli peamiselt kooli vilistlastest koosnev Rõuge Unistuste Kitarriorkester. Soovijad said teha annetuse, mis läheb Rõuge kiriku torni renoveerimise toetuseks.

Aitäh rohkearvulisele ja soojale publikule! Suur tänu Rõuge Maarja kogudusele, kes lubas oma kirikuhoonet kasutada ning on aastaid Jaanipeebu Kitarrikooli tegevust toetanud!

Indrek Hunt
Direktor-koristaja
Jaanipeebu Kitarrikool

9. lennu lõpetajad: Aaron Elm, Lisanna Elm, Aiki Jõgeva, Kadri Jõgeva, Ülle Mändmets, Egle Mäetaga, Kirke Udras, Mirjam Uibo, Prit Tikks.

Haanimaa Festivali

Päevakava

24.06	25.06
12.00-15.00 Näitus Haanimaa Lugu avatud Haanja Rahvamajas	04.04 Päikesetervitus (3.50 kogunemine) Vaskna pesas
13.00-16.00 Plaani käsitsi heinaniitmisvõistlus	10.00 Hommikupuder lõkkel Vaskna pesas
16.00 Festivali avamine Vaskna pesas	11.00-13.00 Matk Vaskna Talu pojengiaeda.
16.10 Kuuhnluumisõ töötuba Puusliku tegemine Vaskna pesas	14.00-17.30 Kuuritsapüügi võistlus Kavadi järvel
18.00 Kuuhnlaulmine Vaskna pesas/ kehakinnitus	18.00-19.30 Öhtune perepäev/ kehakinnitus Haanja Tantsu Mängu Laulu Seltsi eestvedamisel Vaskna pesas
20.00 Haanimaa Festivali Maitseelamus 2022 Vaskna pesas	20.00 Festivali lõpetamine, Maitseelamuse 2022 võitja väljakuulutamine Puusliku põletamine, Pojengiloos Vaskna pesas
21.00 Öölikool Jaan Tootseni eestvedamisel Vaskna pesas	21.00 Metsareiv esineb ansambel Fylgja Vaskna Pesas

Rohkem infot
Haanimaa
+372 5070081 Miia Heleene Utsal

HAANIMAA
Kuuuhnluumisõ väjgi

Haanimaa festivali külastaja meelespea

Kus festival toimub?

- Festivali pesa on Vaskna järve ääres
- Näitus Haanimaa Lugu asub Haanja rahvamajas
- Pojengiaed saab uudistada Vaskna Turismitalus
- Kuuritsapüük toimub Uue- Saalusel Kavadi järve ääres
- Käsitsi heinaniitmisvõistlus on Plaani

Külastajad saavad süüa Festivali pesas kolmel korral.

- Maitsevaid roogasid valmistab meile Ulgumaa Puhvet.
- PALUN VÕTA OMA TOIDUNÕUD ISE KAASA, hoiame keskkonda!
- Me sorteerime prügi ning ka toidujäätmed paneme eraldi ettenähtud kohta.

Kui võimalik, liigu jalgsi või jalgrattaga ja kui liigud autoga, siis võta sõber ka peale. Vähendame müra looduses.

Kui oskad pilli mängida, siis võta Kuuhnlaulmisele oma pill kaasa. Loomes koos mõnusa suvesumina!

Õõbida saad enda kaasa võetud telgis.

Kuna festival toimub looduses, siis arvesta riiete ning jalanõude valikul sellega. Ujuda saab ka! Lisaks võta kaasa hea tuju ja rõõmus meel, loome koos mõnusa olemise meile kõigile!

Haanimaa Maitseelamus 2022

Otsime Haanimaa parimat mekki!

Sellel aastal toimub esmakordselt Haanimaa Festivali Maitseelamus 2022. Võistluse eesmärk on tuua esile Haanimaa kandi osavad toiduvalmistajad, et me teaksime, kelle poole pöörduda, kui enda talvevaru hakkab keldris otsa saama või peolaualt on just miskit vajalikku puudu. Osalemiseks sobib hõrgutav kook, kosutav marjajook, vein, kõrvitsasupp või hoopis purk hapukurke. Kõik sobib!

Festivali külastaja saab valida oma lemmiku ning järgmise päeva õhtul kuulutame välja võitja Haanimaa Maitseelamus 2022. Sinu pakutavat ootame 24. juunil kell 19.00 Vaskna järve äärde Haanimaa Festivali alale. Varasemalt registreerinud saavad tulla kell 19.45.

Enda osalema registreerimiseks ja täpsema info saamiseks kirjuta helenautsal@gmail.com või helista 53973520

Müstiline kogemusnäitus Haanimaa lugu

21-28 Juuni

Haanja rahvamajas

Lugu Haanimaa rahva ja maa sündimise loost, meie sügavast suhtest loodusega, meie väärtustest ning inimestest.
Legend on Haanimiihi ülestähenduste põhjal puuplankudele joonistanud Epp Margna.
Näitus on kokku pannud Helena Utsal ja Kirke Saarnits

Rohkem infot FB: Haanimaa

HAANIMAA

Põnevad Paganamaa päevad juuli teisel nädalavahetusel

Juuli teisel nädalavahetusel kutsume kõiki XXVIII Paganamaa päevadele. Me traditsioon elab hoolimata sellest, et maailm pöörleb tugevate muutuste tuules. Rõõmuga pakume taaskohtumiste kõrval ka põnevat uudsust.

Ööülikool reedel Pähnis

Neljandat aastat järjest pakume koostöös Jaan Tootseniga ja RMK-ga Ööülikooli Pähnis. Reede, 8. juuli õhtul kutsume huvilisi kell 20 ERR Vikerraadio Ööülikooli salvestusele RMK Pähni külastuskeskuses. Ööülikooli lektoriks palusime poeedi ja väikestviisi ehitaja Marko Kompuse teemal „Olemise imetus“.

Jaan Tootsen sõnastas meile Ööülikooli kohta järgmist: „Elame siin ümmargusel planeedikesel nimega Maa, keset suurt maailmaruumi. Või mis keset. „Avasta rikas nurgatagune kosmoses“, nagu ütles ükskord meiekandi mees Kikka järve äärest, professor Evald Saag. Miks me siin oleme ja mida me siin teeme? Kuidas siin tähtede vahel oma elu mõtestada ja eneste olemise tähendust mõista?“

Marko Kompust nimetab Vikipeedia Eesti sürrealistlikuks luuletajaks. Oma luulekogu „Poeedinahk“ eest pälvis Kompus 2021. aastal Gustav Suitsu luulepreemia. Tema luulet teatakse luulekogudest „vKoiruhusein“, „Make love not love“, „Vallaliste jõgede tõkkejooksja“, „Surnud kuldnokkade märjad esmaspäevad“, „Kapiuks jaan oksa: oksast möödavalatud teepiltidega Martiini“, „Tikrisuitsu ja leiba“, „Unenoppija“, „Rotikuningaõppus“, „Jalutu muna tango“. 2005. aastal linastus temast režissöör Jaan-Jürgen Klaus Klaus portreefilm „Erakpoeet Marko Kompus“.

Ööülikoolid on tasuta sissepääsuga.

Laupäeval Paganamaal

Laupäeva varahommikul ootame looduse- ja muusikailu nautlejaid neljandat aastat järjest Paganamaa Liivajärve rannale, et saada osa Rõuge taustaga imelise Eva-Lotta Vunderi Päikesetõusukontserdist (algus kell 4.45). Kontserdipileti hind on 5€.

Kuna meite kandis on moodu läinud supilaua surf ja Paganamaal on suurepärase piirijärvist (Liivajärv, Sarapuujärv, Kikkajärv on üksteisega koolmekohtade kaudu ühenduses), tulime põnevale ideele pakkuda alternatiivi varasemate aastate programmis olnud maastikuorienteerumismängule. Seega saab esmakordselt toimuma Paganamaa SUP CUP stardiga Liivajärve rannalt ja finišiga Kikkajärvel. Täpsemad reeglid leiab veebist

aadressilt www.paganamaa.ee. Võistlus algab kell 15. Osalustasu 10€, vanusegruppide parimatele auhinnad.

Eelmisel aastal menukaks kujunenud taimetarkuste matka pakume ka sel korral Paganamaa taimerikkuste väga hea tundja, taimeökoloog Tiina Elvistoga.

Poppi ja tervislikku Vanapagana suppi lõkkel valmistab meie staarkokk Ülle Kikas abilistega, mida pakume tasuta kuni Krabi küläteatri näidendini.

Kella 18-st paneb vägevad pillid kõlama me päevadel üle kümne aasta kaasa löönud Paganamaa Brass Urmas Himma eestvedamisel.

Kell 19 etendab Krabi Küläteater krõbedamaks timmitud tükki nimega „*“ (loe: tärn), mis jutustab loo Micheline hoogu saavast ja Eestiski aktuaalsest maailmast.

Kella 21-st võtab tantsuõhtu mängukavaga lava üle hiljuti 35-seks saanud KOLUMBUS KRIS.

Jooki-sööki pakuvad kohalikud jahimehed, Krabi Kõrts ja Daisy Kohvik. Programmis on ka lastele kavandatud tegevusi.

Täname meie suurtoetajat Rõuge Vallavalitsust, tänu kelle toetusele saame sel aastal põhiprogrammi rõõme pakkuda väga hea hinnaga: täiskasvanutele 10 €, peredele (2+3) 25 €.

Aive Adler
Paganamaa Arendamise MTÜ

Paganamaa päevad XXVIII
8.-9. juuli 2022

Reede, 8. juuli Pähni RMK Külastuskeskuses

20:00 ERR Vikerraadio Ööülikool
Lektor: poeet ja väikest viisi ehitaja Marko Kompus
Teema: Olemise imetus

Laupäev, 9. juuli Paganamaal

04:45 Päikesetõusukontsert Eva-Lotta Vunder Liivajärvel
15:00 Esmakordne piirijärvist SUP-laua võistlus Paganamaa SUP CUP
16:00 Matkad Paganamaal koos taimeökoloog Tiina Elvistoga
17:00 Legendide raja matk Mürgi Manniga
18:00 Paganamaa Brass
19:00 Krabi Küläteater etendus „*“ (loe: tärn)
21:00 Tantsuõhtu ansambliga KOLUMBUS KRIS
Kohapeal Krabi kõrts ja Daisy kohvik

Piletiinfo:
Ööülikooli loengut tasuta.
Päikesetõusu kontsert 5 eurot
Paganamaa päevapilet 10 eurot inimese, alla 12 aastast lastele tasuta.
Perepilet (2 täiskasvanut ja 2 või enam põlvkonnaliiget) 25 eurot.
Paganamaa SUP CUP võistluse osalus 10 eurot (vajalik eelregistreerimine)
Piletid müügil Fienta ja kohapeal.
Paganamaa asukoht koordinaadid: 57.5942° N, 26.8315° E
Rohkem info: www.paganamaa.ee

Teetajad:

II Kavadi Kuurits ootab kõiki 25. juunil

Laupäeval, 25. juunil kell 14 on kõik huvilised, nii osalejad kui pealtvaatajad, oodatud Uue-Saaluse mõisaparki, kus juhatatakse sisse teine Kavadi järve kuuritsapüügivõistlus II Kavadi Kuurits 2022

Osalemiseks palutakse 4- liikmelistel võistkondadel registreeruda kuni 22. juunini e-posti teel aadressil karinasser@hotmail.ee või telefonil 5623 0944. Kaasa tuleb võtta oma kuurits, osalejate arv on piiratud.

Osalustasu 20 €/võistkond, tasuta saab sularahas kohapeal.

Päevakava:

14.00–14.30 registreerumine, avamine
14.30–14.45 Keskkonnaamet tutvustab kalaliikide alammõõte, võistkonnad liiguvad püügikohtadele
15.00–16.00 kuuritsapüük
16.00–17.00 püütud saagi kaalumine ja võitjate väljaselgitamine
15.00–17.00 tegevused pealtvaatajatele:

- Keskkonnaameti töötuba “Loodushoidliku kalastamise ABC”. Saab mängida kalapüügimängu, kus saab õppida, millised kalad meie veekogudes elavad, kelle püüdmisel on vaja arvestada alammõõdust suurema pikkusega, keeluaajaga ja

kogusega või kelle peaks kohe vette tagasi vabastama.

- Ulgumaa Puhvet pakub uhhaad ja muud head ja paremat
- Uue-Saaluse Veinitalu pakub veine
- Perekond Randma pakub omaküpsetatud vahvleid

17.00 võitjate väljakuulutamine ja auhindade üleandmine. Võitja saab karika, lisaks palju ägedaid auhindu meie sponsoritelt.

Toetajad: Uue-Saaluse Veinitalu, AS Holttem, Uma Ait, spordiklubi Byakko, Siidrimõisa Lihaköök, Rõuge vald, Ulgumaa OÜ jt.

Lisainfo: Karin Asser, MTÜ Uue-Saaluse Külaseltsi juhatuse liige (5623 0944).

AIGU OM!
mõnus muusika ja väle mõte
22.-24. JUULI '22
www.aiguom.ee

Aigu Om! 2022 programm

Reede, 22. juuli – ÕPITOAD RÕUGES JA VÄLIKINO JÄRVESAARES

RÕUGE KUNSTIKUUR:
12–17 Käsitöö ja keraamika õpitoad lastele ja suurtele
Laulumängude õpituba väikelastele ja beebidele – Eva Mitrekin
Laulukirjutamise õpituba lastele – Allan Kasuk
Vasest ripatsi valmistamise töötuba – Reet Kandimaa
Lihtsustav ja aeglustav lastekasvatus – Maret Kesküla

MEISTRITE MURU / VIITINA

JÄRVESAAR:
19.00 Kontsert: Eva-Lotta Vunder ja Madis Meister

VIITINA JÄRVESAAR:

21.00 Kohtumine näitleja, Viitina mehe ja “Vee peal” osatäitja Kalju Orroga, vestleb Jaan Tootsen
21.45 Festivali avaperformance – Aeldre tsirkus (Rootsi)
22.00 Välikino „VEE PEAL“ (kestus 1h 46min). Piletid www.fienta.ee

Laupäev, 23. juuli – MUUSIKAPROGRAMM JA VIITINA KUURITS 25

VIITINA JÄRVESAAR, VIITINA ASULA, VIITINA JÄRV – Viitina Kuurits 25
11.00 Õpitoad: slackline ja žongleerimine, orienteerumine (lastele ja noortele)
Kausitrummide õpituba – Silver Sepp
11.30 Registreerimine, kuuritsapüügi võistkondade pildistamine

Viitina kuurits
arhailise püügiriistaga kalapüügivõistlus
L 23. JUULI '22
VIITINA JÄRVE ÄÄRES

25!

aiguom.ee
facebook.com/aiguom

Rõuge Põhikooli õpetajad tagasi koolipingis

Viimastel aastatel on väga palju räägitud kaasavast haridusest, mis tähendab, et igale lapsele pakutakse kodukoolis tema võimetele ja vajadustele vastavat õpet.

Õpetajad vajavad järjest enam teadmisi ja oskusi, kuidas jõuda iga lapseni, pidevalt tekib vajadus uute ning värske ideede järele, et suunata teadlikumalt õpilaste arengut.

Üheks enesetäiendamise võimaluseks on läbida kooli meeskonnaga Tartu Ülikooli kaasava hariduse aastane koolitus. Just selle teekonna võttis ette Rõuge Põhikooli viieliikmeline seltskond, kuhu kuulusid sotsiaalpedagoog Merle Piiskop, eripedagoog Karin Järv, eriklassi õpetaja Maarja Kallas, HEV- koordineerija Anneli Nagel ja juhtkonda esindas õppejuht Ere Käis.

Alustasime õpinguid septembris Salme tänava vanas majas, kuid kevadel lõpetasime kursuse Jakobi tänava vastvalminud hoones, vahepeal surus koroonalaine meid kõiki ka arvutite taha distantstile. Meiega koos toimetasid veel Kanepi, Ilmatsalu ja Sinimäe koolide meeskonnad, kellega saime kohtumistel kogemusi ja mõtteid vahetada.

Koolituse käigus värskendasime teoreetilisi teadmisi kaasava hariduse põhimõtetest ja rakendusvõimalustest, kuid kõige olulisemaks peame muidugi praktilist osa.

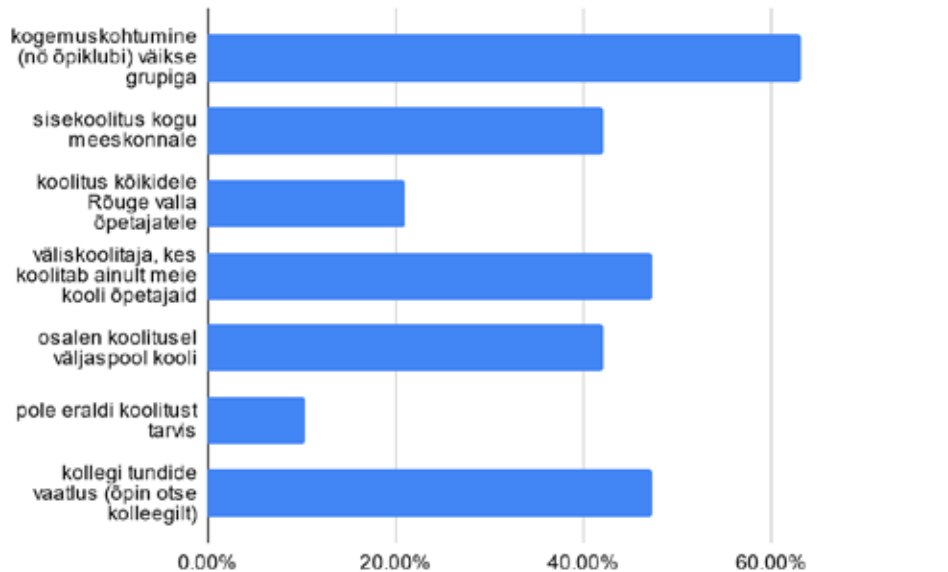
Päris põhjalikult õppisime õpetaja professionaalse arengu õppeaines analüüsima oma tööd, kasutades selleks erinevaid refleksiooni mudeleid. Harjutasime õppematerjalide kohandamist, läbi mängude ja praktiliste tegevuste arendasime oma sotsiaal-emotsionaalseid oskusi. Uuendasime Rõuge Põhikooli hariduslike erivajaduste rakendamise korda ja õpilase individuaalse arengu jälgimise kaarti, mille võtame kasutusele uuest õppeaastast. Praktiseerisime aineõpetajatega koostöise õpetamise tunde ning harjutasime sekkumise kava koostamist.

Viisime õpetajate seas läbi küsitluse, mille tulemusel kaardistasime kaasava hariduse parendamist vajavad kitsaskohad Rõuge koolis.

Üheks praktiliseks tööks, mis oli ühtlasi ka kursuse lõputööks, tuli koolis viia läbi uurimus ja koostada selle põhjal teaduslik töö. Meie võtsime fookusesse õpetajate koolitusvajaduse seoses erivajadustega laste õppe parema korraldamisega. Kõigepealt viisime läbi küsitluse, mille tulemusel selgus, et enim soovivad õpetajad tuge õpilaste sotsiaal-emotsionaalse pädevuse arendamisel.

Lähtuvalt sellest tulemusest otsustasime läbi viia põhjalikuma uurimuse teemal „Rõuge Põhikooli õpetajate ootused ja koolitusvajadus seoses õpilaste sotsiaal-emotsionaalsete oskuste kujundamisega“.

Küsisime, missuguseid erinevaid programme õpetajad teavad (KiVa, VERGE, SPLO, VEPA, jne), missuguseid metoodikaid oma töös kasutavad ja milliste vastu tunnevad huvi. Uurisime, milline on õpetajate endi ja nende arvates Rõuge Põhikooli õpilaste sotsiaal-emotsionaalsete oskuste tase ning milliseid koolituste formaate õpetajad eelistavad. Eelistused kajastuvad juuresoleval joonisel.

Rõuge kooli õpetajate eelistused koolitusformaatile sotsiaal-emotsionaalsete oskuste õppimiseks.

Saadud tulemusi plaanime kasutada uue õppeaasta koolituskalendri koostamisel.

Uurimistöö kokkuvõttes tõime välja teooriale tuginedes konkreetseid nõuandeid ja mõtteid õpilaste sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendamiseks ja toetamiseks igapäevases õppetöös.

Koolitus oli pingeline ning kodutööde osas mahukas, kuid tugevdas meie tugimeeskonna koostööd ning andis parema ülevaate kaasava hariduse rakendamise võimalustest ja suundadest koolis. Saime kogeda, mida tähendab olla koolilapse rollis, kui kott ägab kodutööde koorma all, kuid üheskoos toimetades ja targalt aega planeerides saime kõikide ülesannetega edukalt hakkama. Tänu läbitud koolitusele on Rõuge Põhikoolis hariduslike erivajadustega laste õpe veelgi paremini korraldatud.

Rõuge Põhikooli meeskond

Nejapäeval,
23. juunil

Kell 19.00
Kogunemine

Kell 20.00
Esineb ansambel Vildist Kübar
Traditsioonilised jaanimängud
Õhtut juhib Aveli Tilgor

Nursi küla jaanituli

Nursi endise kooli õunapuuaia

Võta kaasa
- pere ja sõbrad
- tantsujalad
- natuke sularaha

Pilet 5 eurot,
kuni 16-aastastele
TASUTA

RÕUGES ÖÖBIKUORU VILLAS
13. JUULIL 2022 • KELL 19.00

Ott Lepland
& KVARTETT

AKUSTILINE KONTSERT „MINA VEEL SIND EI TEA“

Rõuge vald aastatel 1914–1920, IV osa

Saksa okupatsiooni lõppedes 1918. aasta novembris oli Eesti Vabariik pigem teoreetiline. Puudus rahvusvaheline tunnustus, valitsus ei kontrollinud oma territooriumi, riigipiiri osas puudus selgus. Seadusliku võimu kandjaks loeti Maanõukogu, mille legaliteet kandus läbi Vanematekogu ja Päästekomitee 24. veebruaril moodustatud ning novembris taas toimima hakanud Eesti Ajutise Valitsuse.

Kuid ka Maanõukogusse suhtuti kui ajutisse institutsiooni ja iseseisvusmeelsed poliitilised jõud olid jõudnud kokkuleppele, et Eesti riigi õigusliku vundamenti paneb paika võimalikult kiiresti valitav Asutav kogu. Lisaks tegutses Tallinnas ka 19. novembril taasasustatud ning võimule pretendeeriv tööliste ja soldatite nõukogu. Kõik see toimus Tallinnas ja Eestimaa kubermangus. Seal olid sakslased vastutulelikumad ja loovutasid isegi Eesti vabatahtlikele mõningaid relvi. Lõuna Eestis ehk Liivimaa kubermangus olid sakslased väga jäigad. Võrumaa järvedesse pilluti suurel hulgal relvi, et mitte midagi üle anda.

Kuna Saksa sõdurite hulgas olid tekkinud ka soldatite nõukogud, siis mindi kokkuleppele enamlastega ja koostati asulate üleandmise graafik. 26. novembril andsid sakslased enamlastele üle Pihkva linna ning taganesid mööda raudteed ja Pihkva–Riia kivitööd lääne poole. Koos sakslastega taganes Eesti pinnale ka polkovnik Bulak-Balahovitsi Vene valgete üksus. Kuid vaatamata suurele arvule (üle tuhande mehe) ja heale relvastusele olid nad küllaltki vähese võitlusvõimega. Samas kalduti röövima ja kohalike elanike kallal vägivaltsemale. Üksuse komandör aga kippus soleerima, sõdades seal, kus talle meeldis ja nii kaua, kui heaks arvas. Meie valla territoorium pääses Vene valgete röövretkest, sest nad keerasid suuna Võru peale ja rüüstamine tabas

rohkem praegust Võru valda.

Kuna Punaarmee toona ülemjuhataja oli lätlane Vacieetis, siis oli tema südameasjaks Riia vabastamine sakslastest ja Läti Tõerahva Kommuuni väljakuulutamise. Enamlaste pealetungi käigus täpsustati ülesandeid ja tehti ajalooline viga. Tartu suunas saadetud ainult venelastest koosnev 49. kütipolk (1500 võitlejat) pidi ühe ratsaskadroni ja patarei toetusel tungima Tartu peale. Aga toonased Punaväe kõige paremad osad ehk Läti Punased kütid (1., 4. ja 6. Läti polk, umbes 2800 võitlejat) suundusid ühe eskadroni, kahe soomusrongi, kolme soomusauto ja kahe patarei toel läbi Valga Riia peale. 1918. aasta lõpul sõiditi Pihkva ja Riia vahel esmajärjekorras piki raudteed ja raudtee pärast ning alles teises järjekorras piki sirget kivitööd. See omakorda tähendas, et praegust Rõuge valda tabas sissetung vaid riivamisega.

Võrumaal peremehetsesid sakslased, kes keeldusid eestlastele relvi loovutamast ega lubanud alampolkovnik Eduard Kubbol isegi 3. polku formeerida. Lubati ainult kaitseliitu ja polk tuli luua maakonna kaitseliidu (mille ülem oli alamkapten Friedrich Vreeman) varjus. Nagu eespool mainitud, leppisid sakslased punaväe esindajatega kokku, et neil lastakse rahus taanduda, mistõttu punaväed edenesid aeglaselt.

Võrus ja ümbruskonnas valitsesid tugevad enamlikud meeleolud, kodanikud olid ära hirmutatud, paljud omavalitsustegelased olid põgenenud. Sellistes oludes oli polgu organiseerimine sama hästi kui võimatu. Võrreldes esimese punaste okupatsiooniga oli maarahva seisukord palju halvem. Sakslaste kehtestatud maksud ja toiduainete sundvõtmised olid talud paljaks teinud. Alles oli ainult peotäis Saksa Ostmarkasid, mida ei tahtnud enam keegi. Kuna alternatiive ei

olnud, mindi tasapisi jälle üle tsaari rubladele.

Lühidalt öeldes ähvardas meie valda 1918/19 aastal nälg. See oli vesi punapropagandistide veskile – lubati ju leiba ja maad. 8. detsembril hõivasid punaväed kokkuleppel sakslastega Võru, kust liiguti edasi Antsla suunas ja 12. detsembril langes ka Antsla. 17. detsembril sisenesid punaväed Valka ja sellega oli kogu Rõuge vald punaste poolt okupeeritud.

Nüüd näitasid punased võimurid oma tõelist palet. Järgmised kuud kuni kevadeni olid meie valla inimestele kogu perioodi kõige raskemad. Taludest viidi ühekaupa loomad, et punaväge toita. Võeti paremad hobused, seati küüdi kohustus ja kuulutati välja mobilisatsioon. Et oma tõelisi kavatsusi varjata kuulutati välja Eesti Tõerahva Kommuun ehk tolleaegsede kõnepruugis „kommuuna“, mille juhiks määrati Jaan Anvelt ja pealinnaks sai Narva. See oli rahvale puru silma ajamiseks, sest punased võimumehed ei suutnud kuidagi loobuda oma imperialistlikest kavatsustest ja pole seda tänaseni teinud. On ajaloo irooni, et kui Kommuuni juhid – tõelise iseseisvuse vihased vastased – hakkasid Vene väeosade omavoli üle nuriseva rahva survele oma „riiki“ aina tõsisemalt võtma ja soovisid deklareeritud piiratud isetsustusõigust ka tegelikkuses kasutada, said nad vene seltsimeeste käest külge separatisti sildi (kas ei tundu tuttav, vaadates seda, mis juhtub praegu Ukrainas?).

Veelgi teravamad vaidlused tekkisid ressursside üle. Tõele au andes püüdsid mõned kommuuna tegelased Eesti rahvast kaitsta leiva ja muude toiduainete väljaveo eest Venemaale. Enamasti oli see edutu, sest Punaväe deviisiülemad sõitsid neist lihtsalt üle. Tasapisi kommuuna mõjuvõim siiski suurenes. Näiteks üritati rahakursside muutmisega rahvast rikkamaks teha, mis tekitas vaid suure segaduse

ja tuli ära muuta. Veel kõnekam oli Kommuuni nõukogu 1918. aasta detsembris antud dekreet „kapitalistliku“ palgamaksmise viisi kaotamise ja ühtlase elamisraha määramise kohta, mille eesmärk oli muuta kõiki Kommuuni linna- ja maatoõlisi, ametnikke ja sõjaväelasi „ühtseks ja ühtlaseks töölispereks“. See meede pidi ülliradikaalseid majandusreforme nõudva ja teostava Hans Pöögelmanni meelest saama koguni „kommunismi nurgakiviks“.

Ühtseks elatisrahaks määrati esialgu 500 rubla kuus. Kuid suures tuhinas olid seltsimehed iseendid ära unustanud. See viga parandati kohe ning nende elatusrahale lisandus 20% piiramata tööaja ja hoolsuse eest. Kogu see jama viis katastroofilisele tööviljakuse langusele. Samasugune radikalism tabas põllumajandust ja maapoliitikat. Siin tegid Eesti enamlased ka oma kõige raskemad vead, üritades taas olla enamlikumad kui Vene enamlased. Nende peamine toetajaskond Eesti maarahva hulgas koosnes maatameestest ja mõisatoõlistest, kes ootasid palavikuliselt mõisate jagamist ja oma isiklikku maalappi.

Samas algas ka punane terror. Selleks moodustati kontrrevolutsiooniga võitlemise osakonnad, üks neist Võrus. Võrumaa osakonnal oli algul vähe töötajaid ja ühe kuuga lasti maha 17 isikut. 16. jaanuaril saabusid Võrru Tartust põgenenud tšekistid. Poole kuu jooksul arreteeriti 336 isikut, kellest lasti maha 32. Terror Võrumaal jätkus aga 1919. aasta talviste ja kevadiste lahingute ajal Misso, Haanja ja Rõuge vallas. Kuidas toimus mobilisatsioon Võru Punasesse Kütipolk ja kuidas autori esivanemad sellest põrgust pääsesid, sellest juba järgmises numbris.

Lugupidamisega
Mati Kuklane
Rõuge vallavolikogu esimees

Kodune kohvik Varstu südames sai sünniks tõuke Leaderi programmist

Varstu peatänaval asuv kodune kohvik Daisy Juures avas küllastajatele ukse vahetult pärast esimest koroonalainet. Aeg on olnud keeruline, ent perenaine Daisy Anton usub, et kui otsida, leiab iga olukorras lahenduse. Nii taotles ta kohviku kõogi loomiseks toetust Leaderi programmist.

Pandeemia vajutas kohviku avamisele oma pitseri. Siiski pole Anton ette võetud sammu kordagi kahetsenud. „Mulle meeldib erinevate roogadega katsetada ja kui öösel ikka und pole, tulen ülemiselt korruselt kodust alla kohvikusse ja teen kõõgis süüa,“ muigab ta, lisades, et tegutsemine on parim keeruliste aegade toime tulemise nipp. „Virisemine ei aita, ega ka lihtsalt istumine. Proovida tuleb!“

Kuigi Antonil polnud varasemast kohvikupidamise kogemust, ei hüpanud ta Varstu kohvikut avades siiski täitsa tundmatusse vette. Enam kui kümme aastat tordimeistrina toimetanud naine sai kohvikupidamise kõõgipoolest aimu tänu sõbrannadele, kelle kohvikus ta Haanjas abis käis. Ja kui vanemad viskasid ühel päeval kohvikumõtte õhku, haaras ta sellest kinni.

„Mulle kohe üldse ei meeldi liidrirolli võtta, aga kui olen lubanud, siis tuleb lubadusest kinni

pidada,“ märgib naine, kui kõneleb kohviku avamise ajast. „Ütlesin toona pooleldi naljaga, et suvel teeme lahti ja sellest sai ka endale eesmärk.“

Tunamullu 1. juulil saigi suur unistus teoks – kohvik tegi oma ukse lahti. Ühes sellega saabus ka teadmine, et suur ettevõtmine on kohvik küllastajatele avada, aga veelgi suurem on seda päevast päeva käigus hoida. „Kohviku puhul ei tea iial, mitu klienti päeva jooksul tuleb, aga ajapikku õpid natuke ennustama,“ märgib Anton. Nii ongi ta sättinud need päevad, kus küllastajaid vähem, erinevate roogade katsetamiseks. „Läksin Olustverre kokandust õppima. Koolitöödele kulub omajagu aega ja proovimist, saan kõik õpitava oma kõõgis järele proovida.“

Pingutused tasuvad end ära. Avar ja kasutajasõbralik köök on kohviku süda. Perenaine märgib, et suur osa seal olevatest seadmetest hangiti Võrumaa Partnerluskogu kaudu Leaderi programmi toel. „Leader andis kohviku sünnile suure tõuke. Muidugi oli algul taotlemisega seonduv keeruline, sest tegin seda esimest korda, aga kui võtta süvenemiseks aega, on see täiesti tehtav,“ julgustab ta.

Kõige raskem oli Antoni jaoks

taotlemiseks vajaliku omaosaluse leidmine. „Hirm on ikka – kas see minu jaoks väga suur investeering tasub end ära, kuidas ma kõige sellega jätkusuutlikult hakkama saan. Pidin omaosaluse leidmiseks pingutama, aga see pingutus on tegemist väärt, sest tänu toetusele sai kohvik sündida,“ märgib perenaine.

Anton lisab, et enda jaoks tuleb taotlus üksipulgi läbi mõelda – kui eesmärk on enda jaoks selge, ei käi ka toetuse taotlemine üle jõu. „Mul oli palju abi sellest, et sain telefonitsi nõu küsida. Üksi pusides võib mõnigi koht taotluses tunduda üle mõistuse keeruline, aga kui see on lahti seletatud, polegi miskit ületamatut,“ märgib ta.

Kaselehtedega lõnga värvimine

Laupäeval, 18. juunil kell 10–16

Mõniste talurahvamuseumis

Töötoas tutvustame erinevate taimedega värvitud lõnganäidiseid.

Jagame teavet, millistest taimedest mis toone võib saada. Värvime lõnga kaseleheleotisega ja kasutame erinevaid peitse, et saada kollasel värvigammal varieeruvaid toone.

Värvimise töötoa juhendaja Virve Nilisk on sel kevadel värvinud lõnga juba nõgese, vereurmarohu ja kaselehtedega.

Võta pestud lõng ise kaasa!

Hind 20 eurot osaleja kohta (sisaldab lõunasööki ja kohvipausi)
Registreeri oma tulek: (airi.ryytli@wi.ee või 5804 6692)

Laupäeval, 18. juunil kell 20.00

Kangsti külaplatsil

SUVISE PÖÖRIPÄEVA PIDU!

Suur lõke, nagu alati!

Alustuseks Tsooru Külateatri etendus „Pulmad lisandiga“!
Murumängud ja lustimine!

Simmanil tantsutavad

Viljandi Lõõtsaklubi pillimehed!

Sisepääsuks väike annetus ürituse toetuseks!

Burksipuhvet ka kohal!

MTÜ Kangsti Külaselts

Võrumaa Partnerluskogu kutsub kaasa rääkima ja uue arengustrateegia fookuseid sättima!

Võrumaa Partnerluskogu kutsub kõiki huvilisi arengupäevale, mis toimub 19. augustil kell 9.30–14.00 Hämsa kõrtsis. Võtame koos arengustrateegia protsessi kaasatud ekspertidega arutelude keskmesse fookusteemad ning otsime mõtteid ja ideid piirkonna arengu toetamiseks.

Arengupäeva läbiviimises ja lauaarutelude juhtimises osalevad ekspertidena Kadri Kangro, Erkki Peetsalu, Aleksander Miina. Ekspertidid, kes panustavad strateegiaprotsessi algusest lõpuni ja kelle kohta saad rohkem lugeda veebist: voruleader.ee/strateegia-ekspertidid

Keskonnateemalisi arutelusid ja fookust aitab seada Reet Utsu (Keskonnainvesteeringute Keskuse projektijuht).

Arengupäevale on oodatud osalema omavalitsuste spetsialistid, volikogude, komisjonide liikmed, arendusorganisatsioonide, kogukondade, vabähenduste esindajad, piirkonnas tegutsevad ettevõtjad.

Registreerumine on avatud internetis aadressil <https://forms.gle/8RaP7JEHPPgD441A8>.

Rohkem saab strateegiaprotsessi kohta saad lugeda veebist aadressilt voruleader.ee/strateegia-tutvustus.

Ühtlasi kutsume Sind üles ka liituma Võrumaa Partnerluskogu Facebooki lehega “Võrumaa Partnerluskogu”.

Täpsem info: Mai Timmi (mai@voruleader.ee, tel. 51941537)

Kirikute teated ja surnuaiapäevad

19. juuni
kell 11.00 armulauateenistus Rõuge kirikus
kell 14.00 missa Misso kirikus

24. juuni
kell 11.00 surnuaiapäeva Jaani-Peebu kalmistul
kell 12.00 armulauateenistus Rõuge kirikus

26. juuni
kell 11.00 liturgiline jumalateenistus (templipüha teenistus) Mõniste-Ritsiku kirikus. Pärast teenistust surnuaiapäeva Ritsiku kalmistul

3. juuli
kell 11.00 armulauateenistus Rõuge kirikus
kell 14.00 missa Misso kirikus

10. juuli
kell 11.00 surnuaiapäeva Nogopalu kalmistul
kell 12.00 armulauateenistus Rõuge kirikus
kell 13.00 surnuaiapäeva Rõuge Vanakalmistul

17. juuli
kell 11.00 armulauateenistus Rõuge kirikus
kell 14.00 missa Misso kirikus

24. juuli
kell 11.00 liturgiline jumalateenistus Mõniste-Ritsiku kirikus
kell 11.00 surnuaiapäeva Vana-Roosa kalmistul
kell 12.00 armulauateenistus Vana-Roosa kirikus
kell 14.00 kirikukontsert „Issand, ava mu huuled!“ Mõniste-Ritsiku kirikus

31. juulil
kell 11.00 armulauateenistus Rõuge kirikus

7. augustil
kell 11.00 armulauateenistus Rõuge kirikus
kell 14.00 Misso kalmistupüha. Mängib puhkpilliorkester Valdur Helmi juhendamisel

14. august
kell 11.00 surnuaiapäeva Pütsepa kalmistul
kell 12.00 armulauateenistus Ruusmäe kirikus
kell 13.00 surnuaiapäeva Plaani kalmistul

21. augustil
kell 11.00 armulauateenistus Rõuge kirikus
kell 14.00 missa Misso kirikus

RÕUGE PRIITAHTLIKE PRITSIMEESTE KÄRAJA

LAUPÄEVAL, 2. JUULIL KELL 15.00 | RÕUGE PARGIS, VÕRUMAA 2022

Paganamaa Tõukerattakross

2022

18 JUUNI
START 11:00 Pähni

Tule seiklema Paganamaa radadele!

Seiklejaid saavad paganamaa ägeda raja, mähna kosutava saunaelamuse ja ütllemata toreid seitskonna.

Varuseklassid:

- PÕHKKLASS MEHED (1976-2004) 26km
- PÕHKKLASS NÄISED (1976-2004) 26km
- VETERANKLASS MEHED (1972 ja varem) 26km
- VETERANKLASS NÄISED (1977 ja varem) 26km
- NOORTEKLASS MEHED/NÄISED (2005 ja nooremad) 16km
- MIXIKASOIT 16km
- LASTERLASS

Paganamaale seiklema kutsuvad RMK Pähni Külastuskeskus ja Sänna Külalühting.

Hoogu annab juurde Rõuge Vald

Registreerimine ja võistluse juhend:
<https://www.toukerattaliit.ee/>

20. juunil kell 21.00
hilisõhtune tantsu- ja muusikarännak
„Pan Rogosinsky aja
muusika ja tantsud“
Rogosi mõisas
vanatantsuansambel Saltatriculi ja muusikud Tartust

22. juunil kell 20.00
Rogosi mõisa pargis

JAANIPIIDU

PARIMAD TANTSULOOD
MAIT MALTIS DUOLT

KUUMAD HITID ANSAMBLILT
KURJAD PLAANID

MUUD MUUSIKARÜTMID
DJ HANNO SELLIS

SÖÖKI JA JOOKI PAKUB
AMENDERO OÜ

Pilet 10€, eelmüügist 7€.
Lastele 8-16 aastat 5€, eelkooliealised tasuta.
Piletid fienta.com

24.juunil kell 13
Plaani külas Võrumaal
käsitsi
heinaniitmisvõistlus

Traditsioonilised jõukatsumised
pealtvaatajatele

Info Plaani käsitsi heinaniitmisvõistlus
facebooki lehelt või tel 5144675

Tule naudi päeva koos meiega!

SÄNNA SUVEPÄEV 2022

LAVALE ASTUVAD:
K. T. K.
Iõotsapoiss Oliver

JUUNI 25, 2022 • 19:00

Rõuge Jahiseltsi maja, Sänna
Kohalikul kohalikul müügiplatsil! Soovid oma kaupade müüa
võta ühendust!
Kristi +372 5219 882

Üritust toetab: Rõuge Vald

ÖÖSORR
KANGS MEEST KANGS MIDURR...
LAULUD SÕPRADEST LOODUST
JA KÕIGEST NIS MEEL...
2010. aasta Eesti laulu festivali võitja

30. juunil kl 19.00

FILMI VARGAMÄE KÜLASTUSKESKUSES

PILET EELMÜÜGIST 12 EUR / SOODUSPILET (pensionärid, õpilased) 10 EUR
PILET KOHAPEAL 14 EUR / SOODUSPILET 12 EUR
ALLA 7-AASTASED LAPSED TASUTA

 www.filmivargamae.ee

TANTSUÕHTU

ROGOSI MÕISAS
8. JUULIL KELL 20.00

**Tantsumuusika Ervin Lillepea
& ansambel KRUUIS**

Humoorikad vahepalad
Kadri Lillepea Ainsalu esituses

Kohv, kook...

Pilet 7 eurot
Info tel 516 5728

Süis kui leib magusaks
muutub
Aegajärgi Süüsi ja allika

Rogosi mõisas
9. juulil kell 15.00

Perepilet 10 eur,
ühesi 5 eur

[illegible]

Trehvämi Rõugõn!

TOIMETAJA: Viivika Nagel, kommunikatsioon@rauge.ee
TIRAAŽ: 2455
VÄLJAANDJA: Rõuge vallavalitsus, Ööbikuoru tn 4,
Rõuge alevik, tel 5346 5809, www.rauge.ee
TEHNILINE TEOSTUS: Arman Projekt OÜ,
kalurileht1@gmail.com, tel 5649 5252

LOE DIGILEHTE: www.rauge.ee/ajaleht

Väljaandjal ja toimetajal on õigus avaldamiseks saadetud kirjutisi toimetada ja lühendada ning teha valikuid materjali avaldamise osas. Oma valla elanike ja ettevõtete reklaamide avaldamine lehes on tasuta. Juulikuise ajalehe materjale saab saata 14. juulini, leht ilmub 28. juulil.